

ระบบการดำเนินงานด้านธุรกิจของศูนย์วิดิโอเทป ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร

นาย สุธี พลพงษ์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต

ภาควิชาการสื่อสารมวลชน

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2533

ISBN 974-577-308-5

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

016553

110306985

THE BUSINESS SYSTEM OF A VIDEO TAPE CENTER

IN THE PICHIT MUNICIPALITY

Mr. Sutee Polphong

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Arts

Department of Mass Communication

Graduate School

Chulalongkorn University

1990

ISBN 974-577-308-5

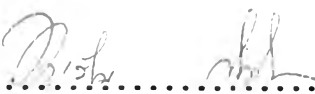
หัวข้อวิทยานิพนธ์ ระบบการดำเนินงานด้านธุรกิจของศูนย์วิทีโอแพ ในเขตอำเภอเมือง
จังหวัดพิจิตร
โดย นายสุธี พลพงษ์
ภาควิชา การสื่อสารมวลชน
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร.ศิริชัย ศิริกายะ

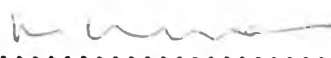
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยานิพนธ์ เป็นส่วนหนึ่งของ
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วัชรากัย)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ยวัญ เรือน กิติวัฒน์)

.....อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร.ศิริชัย ศิริกายะ)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.พนา ทองมีอาคม)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สุธีร์ รัตนาคินทร์)

ชื่อ พงษ์ : ระบบการดำเนินงานด้านธุรกิจของศูนย์วีดีโอเทป ในเขตอำเภอเมือง จังหวัด
พิจิตร (THE BUSINESS SYSTEM OF A VIDEO TAPE CENTER IN THE PICHIT
MUNICIPALITY) อาจารย์ที่ปรึกษา : รศ.ดร.ศิริชัย ศิริกายะ ภาควิชาการสื่อสารมวลชน
ปีการศึกษา 2532, 265 หน้า

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อให้เข้าใจถึงกระบวนการในการดำเนินงานด้านธุรกิจของ
ศูนย์วีดีโอเทป ในฐานะที่เป็นกระบวนการของการผลิต จัดจำหน่าย และการตอบสนองผู้บริโภค
ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยที่ใช้แนวทางการวิจัยเชิงคุณภาพ ที่ใช้หลักเกณฑ์ด้านสังเกตและสัมผัส
กับเหตุการณ์นั้นโดยตรง เพื่อแสวงหาความรู้ใหม่ ๆ ตามข้อเท็จจริงที่ได้สัมผัสมา และใช้หลักการแลกเปลี่ยน
ซึ่งกันและกัน เพื่อให้ผู้วิจัยกับผู้ถูกวิจัยมีฐานะเท่าเทียมกัน นอกจากนี้จะใช้ข้อมูลที่ได้จากการ
สังเกตแต่ละครั้งมาทำการวิเคราะห์ เพื่อบรรยายรายละเอียดต่าง ๆ โดยนำเอาแนวคิดและทฤษฎีมา
ช่วยด้วย การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพใช้หลักอุปมาน จะมีลักษณะเชิงบรรยายหรือพรรณนาให้
รายละเอียด เข้าใจแจ่มแจ้ง โดยพยายามตอบคำถามจากสิ่งที่ได้สังเกตมาและได้จากการพูดคุย ซึ่ง
จะต้องอธิบายออกมาเป็นกระบวนการของปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้น

ผลการวิจัยสรุปได้ว่า โครงสร้างของการดำเนินธุรกิจวีดีโอเทปในสังคมไทยนั้น บริษัท
ผู้ผลิตมีอิทธิพลและอำนาจในการกำหนดนโยบาย และวิธปฏิบัติต่อศูนย์วีดีโอเทปทั่วประเทศ เช่น
วิธีการซื้อ การจัดจำหน่าย และการควบคุม ทำให้ศูนย์วีดีโอเทปและผู้บริโภคไม่มีโอกาสที่จะกำหนด
วิธีการซื้อ การเลือกเนื้อหารายการที่ตนเองต้องการได้ เพราะเนื้อหารายการต่าง ๆ ได้ถูกกำหนด
พฤติกรรมจากผู้ผลิตตั้งแต่ต้น และพร้อมกันนั้นยังได้เกิดมีพระราชบัญญัติควบคุมเทปและวัสดุ
ทางด้านโทรทัศน์ พ.ศ.2530 ประกาศใช้ จึงทำให้เกิดผลกระทบกับศูนย์วีดีโอเทปและผู้บริโภค
ทั้งในด้านราคา ราคายอด และเนื้อหาของรายการ เพราะก่อนหน้านี้ยังไม่มี พรบ. ศูนย์วีดีโอเทปและ
ผู้บริโภคสามารถที่จะซื้อและเช่าภาพยนตร์ในราคาถูกลงกว่า เนื้อหาของรายการมีความหลากหลายกว่า
มีโอกาสในการเลือกมากกว่า แต่ในปัจจุบัน เนื้อหาของภาพยนตร์วีดีโอเทปต้องถูกเซ็นเซอร์จาก
เจ้าหน้าที่กองฉาย ทำให้เนื้อหาของภาพยนตร์ที่ไม่เป็นผลผลิตกับสังคมต้องถูกลบทิ้ง และจากค่าลิขสิทธิ์
ในการซื้อภาพยนตร์ซึ่งต้องใช้เงินถึง 20,000 บาท/เดือน จากแนวโน้มของการลงทุนเป็นตัวผลักดัน
ให้ต้องมีการปรับราคาเช่าสูงไปด้วย แต่ศูนย์วีดีโอเทปในต่างจังหวัดไม่สามารถที่จะปรับค่าเช่าม้วน
วีดีโอเทปให้สูงขึ้นได้อีก เนื่องจากในต่างจังหวัดยังมีวีดีโอเทปเถื่อนที่ไม่มีลิขสิทธิ์แพร่หลายอยู่
เหมือนเดิม เพราะเจ้าหน้าที่ยังไม่มีความพร้อมในการควบคุมดูแล ดังนั้นวีดีโอเทปเถื่อนจึงเป็นคู่แข่งที่
น่ากลัวกับศูนย์วีดีโอเทปถูกกฎหมายในต่างจังหวัด

นอกจากนั้นจะสะท้อนให้เห็นถึงการดำเนินของศูนย์วีดีโอเทป ซึ่งประกอบด้วยส่วนต่าง ๆ
หลายส่วนของระบบ เช่น ผู้ผลิต ตัวแทนคนกลาง ผู้ค้าส่ง ผู้ค้าปลีก ผู้บริโภค และผู้ควบคุม
ส่วนต่าง ๆ เหล่านี้จะมีลักษณะเฉพาะตัว จะต้องประสมประสานเข้าด้วยกันของแต่ละส่วน และ
แต่ละส่วนภายในระบบต้องพึ่งพาอาศัยกันและกัน มีความสัมพันธ์ต่อกัน จากผู้ผลิตถึงผู้บริโภค และจะ
ต้องมีผลกระทบต่อกันด้วย

ภาควิชา การสื่อสารมวลชน
สาขาวิชา การสื่อสารมวลชน
ปีการศึกษา 2532

ลายมือชื่อนิติ
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

SUTHEE POLPONG : THE BUSINESS SYSTEM OF THE VIDEO TAPE CENTER IN PICHIT MUNICIPALITY. THESIS ADVISOR : ASSOC. PROF. SIRICHAIRIKAYA Ph.D. 265 pp.

This Research aims to understand the business operation system of the video tape rental shops (center) in the municipality town of Pichit in the northern part of Thailand. Since this kind of business has been introduced and flourished throughout the country and become an interesting phenomenon for study.

The methodology of this study is qualitative approach focusing on participant observation, interviewing of the video centers' owners and customers. The information collected is analyzed and when written in a descriptive form.

The finding reveals that, in this video tape rental business system the most powerful and influential organization is video tape production companies who determine the policy of operation and distribution for each video tape rental shops in the country. In this way, the video tape rental shops and their customers have no choice of their own taste and preference of the video tapes content. But their choice will be limited to what the production company will supply to them.

Furthermore, in 1987 a new law has been introduced to control the distribution and proper content of the videotape. This law has tremendous effect to the video tape rental business including rental price and production cost. Since the video tape production companies have to pay a large sum of money as a patent fee to the original producer abroad. In addition, There is also a time-consuming process of video censorship by the official before it can be released for public viewing. Thus, this increase of production cost has caused a higher rental price in Bangkok, but in the smaller town these "legal" tapes have failed to compete with the cheaper "illegal" ones.

Finally in this Research, the whole operation system of the video tape rental business which involves various parties : producers, whole-sale traders, retail-traders, consumers and officials is described and explained to see to what extent each party relates and depends and how they influence each other.

ภาควิชา การสื่อสารมวลชน
 สาขาวิชา การสื่อสารมวลชน
 ปีการศึกษา 2532

ลายมือชื่อนิติกร
 ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
 ลายมือชื่อคณาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์นี้สำเร็จเรียบร้อยขึ้นได้ ก็ด้วยความกรุณาของ รองศาสตราจารย์ ดร.ศิริชัย ศิริกายะ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พนา ทองมีอาคม ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สุธีร์ รัตนาคินทร์ กรรมการ และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ขวัญเรือน กิติวัฒน์ ประธานกรรมการสอบ วิทยานิพนธ์ ซึ่งท่านได้ให้คำแนะนำ ปรึกษา และข้อคิดเห็นต่าง ๆ ในการทำวิจัยครั้งนี้ด้วยดีมา ตลอด ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับงานวิจัยครั้งนี้ ได้รับความกรุณา และอนุเคราะห์จาก คุณดวงศักดิ์ เข้มจินดา กรรมการผู้จัดการ บริษัท เดอะเบสส์ออฟ พี.เอส.ที จำกัด คุณเผด็จ หงษ์ฟ้า ประธานกรรมการบริษัท ซีวีที จำกัด และนายกสมาคมวิดิโอเทปแห่งประเทศไทย และคุณ วิศาล ศิริเศรษฐนันท์ เจ้าของธุรกิจศูนย์วิดิโอเทป ห้างวิจิตรภัณฑ์ ซึ่งให้ข้อมูลและรายละเอียด ต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการทำวิจัยนี้เป็นอย่างมาก

ท้ายนี้ ขอขอบคุณ คณาจารย์ คณะนิเทศศาสตร์ทุกท่าน ที่ให้กำลังใจและข้อคิดเห็นต่าง ๆ ในการทำวิจัยด้วยดีเสมอมา

ช

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญภาพ	ฎ
สารบัญแผนภูมิ	ฏ
บทที่	
1 บทนำ	1
หลักการและเหตุผล	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	5
ขอบเขตของการวิจัย	5
ข้อเสนอที่ใช้เป็นแนวทางการศึกษา	5
ปัญหาที่วิจัย	6
วิธีการในการศึกษา	6
วิธีการที่เข้าถึงข้อมูล	8
แผนการในการเก็บรวบรวมข้อมูล	8
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย	9
2 ทฤษฎี และแนวคิดที่ใช้ในการศึกษา	10
3 วิธีดำเนินการวิจัย	23
หลักเกณฑ์ในการวิจัย	24
การวางแผนและเตรียมการวิจัย	25
การวางแผน และเตรียมการวิจัย	25

	บทบาทของผู้วิจัย	25
	สถานที่ในการศึกษา	26
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	26
	การเก็บรวบรวมข้อมูล	29
	การวิเคราะห์ข้อมูล	31
4	โครงสร้างของการดำเนินงานด้านธุรกิจวิดีโอเทปในสังคมไทย	34
	ประวัติและความเป็นมาของวิดีโอเทป	34
	ก้าวแรกของวิดีโอเทปในสังคมไทย	38
	การแพร่กระจายวิดีโอเทปในสังคมไทย	40
	ลักษณะการแพร่กระจายวิดีโอเทปในสังคมไทย	47
	กำเนิดและวิวัฒนาการของธุรกิจวิดีโอเทปในประเทศ	52
	ความเป็นมาของกฎหมายลิขสิทธิ์	56
	แนวความคิดของกฎหมายลิขสิทธิ์	58
	การแพร่กระจายภาพยนตร์ของบริษัทนำเข้าไปยังศูนย์วิดีโอเทป	65
5	การดำเนินงานของธุรกิจวิดีโอเทปในยุคพระราชบัญญัติ ควบคุมกิจการเทป และวัสดุโทรทัศน์ประเภทซี	68
	ลักษณะการดำเนินงานของผู้ควบคุมพระราชบัญญัติเทปและวัสดุโทรทัศน์ ..	68
	ขั้นตอนการเซ็นเซอร์ภาพยนตร์	69
	ลักษณะการดำเนินงานของบริษัทผู้ผลิต	73
	การนำเข้าภาพยนตร์	74
	การจัดจำหน่ายภาพยนตร์วิดีโอเทป	79
	ผู้ค้าปลีก	82
	ลักษณะของกฎหมายลิขสิทธิ์ในปัจจุบัน	87
6	สภาพแวดล้อมจังหวัดพิจิตร	91
	การสื่อสารมวลชนของจังหวัดพิจิตร	94
	สภาพทั่วไปของศูนย์วิดีโอเทป	99

บท	หน้า
7	การดำเนินงานทางด้านธุรกิจของวิดีโอเทปในเขตอำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร 104
	ลักษณะการดำเนินงานทางด้านการตลาด 117
	การเลือกสรรสื่อจากผู้ดำเนินธุรกิจวิดีโอเทป 118
	ลักษณะการจัดการของศูนย์วิดีโอเทป 126
	การจัดจำหน่าย 128
	หลักเกณฑ์ของศูนย์วิดีโอเทปในการเช่าภาพยนตร์วิดีโอเทป 129
	ผู้บริโภค : สื่อทางด้านวิดีโอเทป 132
	รสนิยมและเสรีภาพในการเลือกรับสื่อของผู้บริโภค 133
	ลักษณะการแพร่กระจายของสื่อในหมู่ผู้บริโภคกลุ่มต่าง ๆ 135
8	สรุปถึงบทบาทและหน้าที่ของการดำเนินงานทางด้านธุรกิจวิดีโอเทปใน เขตอำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร และข้อเสนอแนะ 155
	ข้อจำกัดในการศึกษา 162
	ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ 163
บรรณานุกรม 165
ภาคผนวก 171
ภาคผนวก ก.	- พระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ.2521 172
	- พระราชกฤษฎีกา "กำหนดเงื่อนไขเพื่อกู้มครองลิขสิทธิ์ ระหว่างประเทศ พ.ศ.2526" 190
	- พระราชบัญญัติควบคุมกิจการเทปและวัสดุโทรทัศน์ พ.ศ.2530 193
ภาคผนวก ข.	- รายชื่อของบริษัทผู้มัลสิทธิ์ถูกต้อง และเป็นศูนย์ผลิวิดีโอเทป 254
	เพื่อจำหน่ายต่อให้กับศูนย์วิดีโอเทปทั่วประเทศ ระหว่างปี 2526 - 2528

	หน้า
- บริษัทผู้ผลิตที่เป็นเจ้าของลิขสิทธิ์ในการจำหน่ายภาพยนตร์	256
ประเภทต่าง ๆ ได้นำภาพยนตร์ไปให้กองทะเบียนตรวจสอบ	
ภาคผนวก ค. - สาระโดยสรุปของสหกรณ์วิคีโอเทป	259
- สาระโดยสรุปของสมาคมวิคีโอเทป	262
ประวัติผู้เขียน	265

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1 รูปที่แสดงให้เห็นลักษณะสภาพขององค์การที่เกิดจากการรวมกลุ่มของ หลาย ๆ คนเข้ามาทำงานร่วมกัน โดยแบ่งงานกันทำตามความถนัด	21
" 2 คลื่นความถี่ที่แพร่ภาพของโทรทัศน์มีลักษณะเป็นเส้นตรง	40
" 3 การแพร่กระจายในลักษณะ Expansion Diffution	48
" 4 การแพร่กระจายในลักษณะ Hierarchical Diffution	49
" 5 การแพร่กระจายในลักษณะ Contagious Diffution	50
" 6 การแพร่กระจายวีดีโอเทปในสังคมไทย	51
" 7 ตัวอย่างเทปที่ผ่านการเซ็นเซอร์ และยังไม่ผ่านการเซ็นเซอร์	70
" 8 แผนที่จังหวัดพิจิตร	93
" 9 รูปที่แสดงให้เห็นถึงสภาพทั่วไปของศูนย์วีดีโอเทปที่ทำการศึกษา	102
" 10 ตัวอย่างภาพยนตร์ต่างประเทศ	108
" 11 ตัวอย่างภาพยนตร์ประเภทสยองขวัญ/วิทยาศาสตร์	109
" 12 ตัวอย่างภาพยนตร์ต่างประเทศ ประเภทผจญภัย	110
" 13 ตัวอย่างภาพยนตร์จีนของบริษัทยักษ์ใหญ่ในฮ่องกง	111
" 14 ตัวอย่างภาพยนตร์ประเภทตลก	112
" 15 ตัวอย่างภาพยนตร์ประเภทเอคชั่น/ผจญภัย	113
" 16 รายชื่อบริษัทผู้สร้างภาพยนตร์ไทย	114
" 17 ตัวอย่างภาพยนตร์ชุดที่ได้รับความนิยมทั่วโลก	115
" 18 รายชื่อภาพยนตร์ไทยที่ได้รับความนิยม	116
" 19 ลักษณะการจัดการของศูนย์วีดีโอเทปในลักษณะคนเดียวทำทุกอย่าง	126
" 20 ส่วนผสมการตลาด	142

สารบัญแผนภูมิ

	หน้า	
แผนภูมิที่ 1	รูปแสดงหน้าที่การจัดการ	14
" 2	แสดงความเป็นลำดับชั้นของระบบ	16
" 3	แสดงให้เห็นถึงองค์การธุรกิจในทรนขณะของการพิจารณาเป็นระบบ....	20
" 4	การนำเข้าวีดีโอเทป	45
" 5	แสดงถึงลักษณะการดำเนินงานของบริษัทผู้ผลิต	75
" 6	แสดงให้เห็นถึงระบบการดำเนินงานทางด้านธุรกิจวีดีโอเทป ของบริษัทผู้ผลิตในประเทศไทย	81
" 7	แสดงถึงการดำเนินงานของผู้ค้าปลีกในปัจจุบัน	84
" 8	แสดงถึงการแพร่กระจายของภาพยนตร์วีดีโอเทป ระยะเริ่มแรกในจังหวัดพิจิตร	100
" 9	แสดงกระบวนการแพร่กระจายภาพยนตร์วีดีโอเทป ของศูนย์วีดีโอเทปจังหวัดพิจิตร	117
" 10	กระบวนการการจัดจำหน่าย	119
" 11	แสดงให้เห็นว่าระบบต้องมีความเป็นลำดับชั้น	122
" 12	ศูนย์วีดีโอเทปที่มีต่อผู้ผลิตและผู้ค้าส่ง	124
" 13	ศูนย์วีดีโอเทปดำเนินงานเป็นกระบวนการที่ต้องพึ่งพา อาศัยซึ่งกันและกัน	125
" 14	โครงสร้างพื้นฐาน 7-S (McKinsey 7-S Fram work)	144
" 15	ความสัมพันธ์ ระหว่างพื้นฐาน 7-S กับลักษณะของความ เป็นเลิศในเชิงบริหาร 8 ประการ	147